

TAMMELAN KUNTA

Ympäristölautakunta
Hakkapeliitantie 2
31300 TAMMELA
puh (03) 41 201

YMPÄRISTÖLUPAPÄÄTÖS

Antopäivä   Kokouspäivä ja pykälä
7.7.2021   30.6.2021   xx §

ASIA

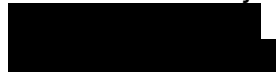
Päätös ympäristönsuojelulain (527/2014) 39 §:n mukaisesta ympäristölupahakemuksesta, joka koskee Liinaharja Oy:n eläinsuojan toimintaa kiinteistöllä 834-403-3-309, osoitteessa Kirjurintie 2, 31300 Tammela. Kyseessä on Vekkilän Museotilan olemassa oleva toiminta. Lupaa haetaan toiminnan laajentumisen vuoksi.

HAKIJA

Liinaharja Oy
Kirjurintie 2
31300 Tammela

Y-tunnus: 1109424-1

Yhteyshenkilö:
Kristiina Liinaharja

HAKEMUKSEN VIREILLETULO

Hakemus on jätetty 30.9.2020. Hakemuksen tietoja on täydennetty 6.11.2020, 18.1.2021 ja 28.1.2021 sekä 16.4.2021 pidetyllä tarkastuksella.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Ympäristönsuojelulaki (YSL, 527/2014) 27 § 2 momentti kohta 3): toimintaan, josta saattaa aiheutua eräistä naapurussuhteista annetun lain (26/1920) 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasisitusta. Ympäristönsuojelulain 29 §:n mukaan luvan saaneen toiminnan päästöjä tai niiden vaikutuksia lisäävään tai muuhun olennaiseen toiminnan muuttamiseen on oltava lupa.

Ympäristönsuojeluasetuksen (YSA, 713/2014) 2 § 2 perusteella lupaviranomainen on kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Tammelan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena toimii ympäristölautakunta.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT JA SOPIMUKSET

Tammelan ympäristölautakunta on myöntänyt toiminnalle ympäristöluvan 25.9.2002 § 102. Ympäristölupaa koskevien valitusten johdosta Vaasan hallinto-oikeus antoi päätöksen 15.9.2003 ja korkein hallinto-oikeus 27.4.2005. Hallinto-oikeuksien muuttama ympäristölupa on voimassa toistaiseksi.

ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

27.5.2019 hyväksytyssä ja 12.9.2019 voimaan tulleeksi kuulutetussa maakuntakaavassa 2040 kiinteistö sijoittuu taajamatoimintojen alueelle (A) ja maakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön.

Hevoniemen asemakaavassa, joka on tullut voimaan 14.5.2012, alue on merkitty Museorakennusten korttelialueeksi, jolla ympäristö säilytetään.

Kaavamääräykset: Alueella sallitaan enintään 400 k-m² ympärivuotiseen käyttöön tarkoitettua asuinrakentamista. Uudisrakentamisen on sopeuduttava tyyliltään ja sijoitukseltaan olemassa olevaan rakennuskantaan. Alueella voidaan harjoittaa pienimuotoista maataloutta ja siihen liittyviä elinkeinoja sekä rakentaa niihin liittyviä rakennuksia ja rakennelmia. Rantavyöhykkeellä alueen osa tulee säilyttää puustoisena.

SIJAINTI JA YMPÄRISTÖ

Toiminnan sijaintikiinteistö sijaitsee Forssantien ja Pyhäjärven välissä olevalla Vekkilän alueella. Kiinteistön omistaa Markku Liinaharja.

Kiinteistöstä noin 2 700 m² sijaitsee Syrjänharjun (0483403) pohjavesi-alueella. Tällä osalla kiinteistöä sijaitsee pelkästään tiealuetta ja laidunta. Etäisyys vedenottamolle on noin 1,2 km. Lähin vesistö on Pyhäjärvi, mihin tila rajautuu. Eläinsuojasta ja lantalasta on noin 125 m Pyhäjärven rantaan. Kiinteistö rajautuu myös yleiseen uimarantaan.

Toimintoja ei sijaitse määritellyillä tulva-alueilla.

Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelman toimenpideohjelmassa vuosiksi 2016-2021 ja ehdotuksessa vuosille 2022-2027 todetaan, että Pyhäjärven ekologinen tila on tyydyttävä.

Lähimmät vakituiset asuinrakennukset sijaitsevat eläinsuojasta noin 20 m päässä idässä/kaakossa (tontin rajalle 15 m) ja 100 m päässä pohjoisessa. Lähin vapaa-ajan asunto sijaitsee noin 150 m päässä lännessä eläinsuojasta.

ELÄINSUOJAN TOIMINTA JA YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET

Vekkilän Museotila toimii matkailu- ja terapiamaatilana. Eläimet ovat pääsääntöisesti geenivaraohjelmaan kuuluvia suomalaisia maatie-rotuja. Tila on luomutila. Toistaiseksi voimassa olevaa ympäristölupaa on tarpeen tarkistaa muuttuneen lainsäädännön, ohjeistuksen ja mm. eläinten hyvinvointi- ja luomunormien muutosten vuoksi sekä eläinlajien ja määrän muuttumisen vuoksi. Tilalle ei rakenneta uusia eläinsuojia eikä lantaloita.

Voimassa olevan ympäristöluvan mukaiset eläinmäärät ovat 4 hevosta tai ponia, 12 uuhta karitsoineen ja 10 kanaa, eli yhteensä 23,5 eläin-

yksikköä. Lupaun haetaan muutosta siten, että jatkossa tilalla voi olla lampaita, nautoja, hevosia, poneja ja kanoja sekä sikoja, vuohia, kalkkunoita ja ankoja. Kerrallaan eläimiä on enintään 42,5 eläin-yksikköä (YSL liitteen 3 mukaan). Maksimi eläinmäärä voisi muodostua esimerkiksi seuraavasta eläinmäärästä: kaksi emolehmää, kaksi vasikkaa (yli kuusi kuukautta vanha), kaksi lihasikaa, viisi kalkkunaa, 20 munituskanaa, kaksi hevosta sekä 30 uuhta karitsoineen.

Käytännössä eläinmäärän pienin yhteinen nimittäjä on luomutilojen eläinvalvonta. Eläinpaikat on ilmoitettu, tarkastettu ja hyväksytty sopimuskaudelle vain tietylle määrälle luomueläimiä.

Eläinsuojat ja lannan varastointi

Eläinsuojassa on 37,5 m² kestokuivikepohja-alaa (viisi karsinaa), johon mahtuu noin 26,3 m³ lantaa. Näissä karsinoissa vuorottelevat vuodenajan ja tarpeen mukaan mm. lampaat, vieroitettut karitsat, lehmät (poikiminen), siat, sonnivasikat ja ponit. Eläinsuojan eteläpäädyssä on vanha pihattokarsina, jossa on kestokuivikepohja-alaa 32 m² ja lannan varastointitilavuutta noin 22,4 m³. Pihattokarsinan ovi aukeaa suoraan etelään jaloittelutarhaan nro 3.

Ulkopihatossa on kestokuivikepohja-alaa 35 m², johon mahtuu 17,5 m³ lantaa (kestokuivikepohjan korkeus 0,5 m). Pihatossa on tällä hetkellä nautoja ja ne ulkoilevat jaloittelutarhassa nro 1.

Kanalan kestokuivikepohja-ala on 8 m², johon mahtuu noin 1,6 m³ lantaa (kestokuivikepohjan korkeus 0,2 m).

Eläinsuojassa on myös entinen heinälato/turvevarasto, jota käytetään laidunkatoksena/säänsuojana tarvittaessa kun laidunnetaan Vekkiläntien varren aluetta eläinsuojan itäpuolella.

Katetun lantalan pinta-ala on 44 m² ja laskennallinen lannan varastointitilavuus on noin 90 m³. Lantala toimii myös mm. ponien ja hevosten säänsuojana, kun eläimet ovat jaloittelutarhassa nro 2.

Kestokuivikepohjat tyhjennetään lantalaan tai luovutetaan toisille luomutiloille tai jälkikypsytetään pelloilla aumoissa.

Tilan eläinmäärän 12 kk aikana tuottama laskennallinen kuivalantamäärä on 126,6 m³. Määrässä ei ole huomioitu laiduntamista. Hakemuksen mukaan tilalla on lannan varastointitilavuutta noin 157 m³.

Laiduntaminen Kaikki eläimet laiduntavat luomusääntöjen puitteissa sään ja nurmenkasvun salliman maksimiajan. Suurin osa laitumista sijaitsee muualla kuin tilakeskuksen kiinteistöllä.

Lähes koko museotilan alue ja muutamat ympäröivät maisemanhoitoalueet ovat perinnebiotooppeja, luonnon monimuotoisuuskohteita tai laiduntamalla hoidettavaa maisemaa, jotka aidataan yleensä nopeasti pystytettävällä ja eläinten poistuttua purettavalla sähköaidalla. Tila-

päisillä laitumilla pystytään ehkäisemään mm. lupiinin, jättipalsamin ja -putken leviämistä ja saadaan pidettyä tienvarret niin lyhyinä, ettei niitä tarvitse erikseen niittää, jos aitaus ulotetaan hoidettavan alueen kohdalla lyhytaikaisesti tien reunaan asti. Näin pidetään mm. Kirjurintien ja Vekkiläntien ojanpientareiden kasvustot matalina.

Tilapäislaitumia tehdään nurmen kasvun mukaan. Niillä eläimet ovat yleensä 1-3 viikkoa kerrallaan yhdellä alueella.

Ranta-alueen tervaleppälehdoissa sekä pelto- ja hakamaalaitumilla laidunnetaan eläimiä lohkoissa sen mukaan, että eläimille riittää syötävää. Hakija esittää, että tervaleppälehdoissa olisi mahdollista laiduntaa lampaita lohkoissa veteen asti. Perinnebiotooppina järven rantaniittyyn kuuluisi olennaisesti laidunnus vesirajaan asti.

Jaloittelutarhat Jaloittelutarhat nro 1 ja 2 ovat käytössä ympäri vuoden, kesällä eläinten ollessa laitumilla ne ovat välillä tyhjillään. Jaloittelutarha nro 3 on tähän asti kylvetty keväisin, koska alue on viljelykäytössä olevaa peltoa. Tarha on ollut laitumena vain mm. kanoilla.

Lupaun haetaan muutosta siten, että hakemuksen liitteenä olevassa kartassa näkyvää jaloittelutarhaa nro 3 käytettäisiin myös ympäri vuoden. Muutosta haetaan eläinten luomusäädöksissä oleviin ulkoilutarpeisiin liittyen. Eläinten hyvinvointinormit edellyttävät, että niiden on päästävä ulkoilemaan. Jaloittelutarhassa eläimet jaloittelisivat muulloin kuin laitumella ollessaan. Jaloittelutarha nro 3:n pinta-ala on 800 m², josta noin 200 m² on tiivistettyä kivituhkaa (tarhan pohjoisin reuna, eläinsuojaan rajautuen). Koko jaloittelutarha nro 3 on peltolohkorekisterissä, jaloittelutarha 1 ja 2 eivät. Jaloittelutarhan nro 3 peltomultaisella kohdalla on mahdollista ja järkevää myös muokata tarhapinta-ala keväisin ja kylvää alueelle ravinteet hyödyntävä kasvipeite.

Jaloittelutarhoista lanta poistetaan säännöllisesti käsin tai tarvittaessa koneella ja siirretään lantalaan. Tarha-alueilta lampaiden yksittäisiä papanoita ei poisteta.

Eäinsuojan kaakkoiskulmasta alkaen etelään, Vekkiläntien ja jaloittelutarhan nro 3:n väliin, on rakennettu noin kaksi metriä korkea ja noin 35 metriä pitkä umpinainen lauta-aita. Lisäksi aidan vieressä, Vekkiläntien puolella, on puita.

Lannan levitys Hakemuksen mukaan tilalla on hallinnassaan noin 12 ha peltoa. Lisäksi lantaa luovutetaan lannanluovutus sopimuksen mukaan enintään 30 m³ toiselle viljelijälle. Lantaa ei levitetä pohjavesialueille. Eläinmäärän mukaan laskennallinen lannan peltolevitykseen tarvittava peltopinta-ala on noin seitsemän hehtaaria. Todellinen peltopinta-ala tarve perustuu lanta-analyysiin ja viljelysuunnitelmiin. Riittävää lannan levitysalaa valvotaan vuosittain maataloustarkastajien toimesta.

Melu ja liikenne Melua syntyy toiminnan kannalta tarpeellisesta liikenteestä ja työ-koneiden käyntiäänistä. Liikenne koostuu lanta-, eläin- ja rehukuljetuksista, joita ei ole edes viikoittain. Tilalla ei tällä hetkellä ole omaa

traktoria, joten työkoneiden ääniä ei kuulu jatkuvasti. Muu liikenne on pääosin tilan vierailijoiden henkilöautoliikennettä.

Vaikutukset maaperään sekä pohja- ja pintavesiin

Toiminnasta ei normaalitilanteessa synny maaperään tai pohja- ja pintaveteen kohdistuvia päästöjä.

Hulevedet

Jaloittelutarhojen hulevedet johtuvat tarhojen eteläpuolella olevaan keräilyjoaan ja -altaaseen ja siitä ferrisulfaattisaostamoon. Käsittelyn jälkeen vedet imeytyvät paikalleen pellon yläreunaan. Imeytyskohdasta on etäisyys vesistöön noin 85 metriä ja välissä viljelty pelto, joka pidetään ympäri vuoden kasvipeitteisenä. Käsittelyn jälkeen vettä käytetään myös puutarhan kasteluun.

Talli- ja ajopihan hulevesille on kaivo, josta vedet johdetaan saostamon edeltävään keräilyjoaan tai puutarhan kasteluun.

Vesi- ja jätevesi

Eläinsuojaa ei ole liitetty vesijohtoon. Eläimille tuodaan vesi säiliöissä, jotka on täytetty asuinrakennuksen vesijohtoliittymästä. Lypsykoneen pesuvesiä ei muodostu jatkuvasti, koska lypsettäviä lehmiä ei ole koko ajan. Sulan maan aikaan pesuvedet käytetään puutarhan kasteluun. Muulloin pesuvedet kaadetaan ämpäristä kunnalliseen viemäriin, joka sijaitsee asuinrakennuksen yhteydessä.

Haju

Jaloittelutarhoista kerätty lanta peitetään kuivikkeella lantalaan viennin yhteydessä ja käännetään noin kuukauden välein, jotta lanta kompostoituu ja hajuhaitat minimoidaan.

Kärpäset

Kärpäsiä torjutaan lantalassa ja kestokuivikepohja-alueilla levittämällä petohyönteisiä ja ripustamalla loukkuja sekä pääskysiä suojelevin toimin. Lantalaan vietävä lanta myös peitetään turpeella tai muulla vastavalla kuivikkeella tai käännetään lantalassa olevan lannan joukkoon.

Päästöt ilmaan

Toiminnan päästöt ilmaan ovat liikenteen ja työkoneiden aiheuttamia vähäisiä pakokaasuja.

Jätehuolto

Sekajätteen osalta kiinteistö on liittynyt järjestettyyn jätteen kuljetukseen. Kaikki mahdollinen lajiteltava jäte viedään itse Kiimassuon jätekeskukseen, myös paalimuovit. Kuolleet eläimet toimitetaan aina raatokeräilyyn, paitsi jos teurastetaan tilalla omaksi tai koirien ruoaksi.

Energia

Sähköä kuluu valaistukseen ja pienlaitteisiin.

Kemikaalit, polttoaineet ja nestemäiset vaaralliset jätteet ja niiden varastointi

Tilalla ei ole öljy- tai polttonestesäiliötä eikä jäteöljyjä tms. Mikäli tilalla käy traktori tai työkone, niin ne tankataan muualla.

Toiminnan ja sen vaikutusten tarkkailu

Toimintaa ja sen ympäristövaikutuksia tarkkaillaan aistinvaraisesti (mm. haju ja kärpäset).

Riskienhallinta ja toiminta häiriötilanteissa

Tulipaloihin on varauduttu siten, että tilalla on huolletut ja tarkastetut sammuttimet eläinsuojassa, kuljetusvälineissä ja museolla. Palolaitoksella on tiedot eläimistä, niiden riimujen sijainnista jne ja pari kertaa on ollut sammutusharjoituksia, toisinaan myös palomiehille eläinten pelastusharjoituksia.

Arvio parhaan käyttökelpoisen tekniikan (BAT) ja ympäristön kannalta parhaan käytännön (BEP) soveltamisesta

Eläinsuojasta etelään päin on rakennettu noin kaksi metriä korkea ja noin 35 metriä pitkä näkösuoja-aita Vekkiläntien ja jaloittelutarhan väliin.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksesta on kuulutettu Tammelan kunnan ja Forssan kaupungin internetsivuilla olevilla ilmoitustauluilla 2.2. - 11.3.2021. Hakemuksesta on 1.2.2021 päivätyllä kirjeellä annettu erikseen tieto asianosaisille. Hakemusasiakirjat ovat kuulutusaikana olleet nähtävillä Forssan kaupungintalolla sekä Forssan kaupungin internetsivuilla.

Tarkastus

Hakemuksen käsittelyn vuoksi on tehty tarkastus paikan päällä 16.4.2021. Tarkastuksen aikana esiin tulleet täydennykset ja tarkennukset on esitetty toiminnan kuvausosassa ja tarkastusmuistiossa.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta on jätetty määräaikaan mennessä neljä muistutusta, joissa sanotaan mm. seuraavaa:

 Toiminnassa on noudatettava voimassa olevia päätöksiä ja lainsäädäntöä. Muistutuksentekijän kiinteistö on kärsinyt muutaman vuoden rottaongelmasta. Vekkilän tilan valvonnassa tulisi kiinnittää huomiota rottien torjuntaan.

 Vekkilän tila ei voimassa olevan lainsäädännön perusteella ole ympäristölupa tai ilmoitusmenettely velvollinen. Eläinsuojan eläinmäärät alittavat huomattavasti ilmoitusmenettelyssä käytettävät eläinmäärät. Toiminnasta ei ole pystytty osoittamaan ympäristönsuojelulain ja naapurussuhdelain ylittäviä haittoja. Nykyiset lupaehdot rajoittavat tilan toimintaa ja kehittämistä ja ne on hyvä tarkastella uudelleen. Aikaisempaan historiaan peilaten tilan toiminnasta ei ole voitu osoittaa olevan sellaista ympäristönsuojelu- tai naapurussuhdelain mukaista ympäristö- tai terveyshaittaa, että siltä tulisi vaatia ympäristölupaa tai

ilmoitusmenettelyä jatkossa. Naapurustolle aiheutuva viihtyvyyshaitta tulisi hallita muulla, kevyemmällä menetelmällä. Osa nykyisistä lupaehdoista ei ole tasavertaisia muiden eläinsuojien kanssa. Koen Vekkilän museotilan tuovan elävyyttä, luonnon läheisyyttä ja monimuotoisuutta kuntaan.

Koemme Vekkilän tilan asuinympäristöömme elävöittäväksi asiana. Emme ole kokeneet minkäänlaista haittaa tilan toiminnasta.

Muistutus koske lähiasutukselle aiheutuvaa kohtuutonta haittaa, joka ilmenee kesällä karpäshaittana ja ympäri vuoden haju- ja meluhaittana. Muistuttajien mukaan voimassa olevan ympäristöluvan ehtoja on toistuvasti rikottu mm. eläinmäärän, eläinlajien, lantojen keräämisen, laiduntamisen, kiinteiden ruokintapaikkojen ja Vekkiläntien puolen ison oven auki pitämisen osalta. Muistuttajien mielestä ei voi hakea isommalle eläinmäärälle lupaa, kun ei voimassa olevan luvankaan ehtoja ole noudatettu. Muistuttajat vaativat hylkäämään hakemuksen ja perumaan voimassa olevan ympäristöluvan. Toissijaisesti he vaativat pitämään voimassa olevan luvan voimassa muuttumattomana ja valvomaan ehtojen noudattamista tehostetusti.

Lausunnot

Lupahakemuksesta on pyydetty lausunnot Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymältä ja Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta. Tammelan kuntaa on kuultu naapurina.

Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymän terveysvalvonnan johtajan 16.3.2021 antamassa lausunnossa sanotaan mm. seuraavaa:

Hakemuksesta ei täysin käynyt selväksi, miten tilat riittävät tähän esitettyyn suurempaan eläinmäärään. Kaikille tilalla oleville eläimille on oltava riittävät tilat ja mahdollisuus riittävään suojaan muuttuvien sääolosuhteiden varalta. Eläinlajikohtaiset tila- ja pito-olosuhteiden vaatimukset tulee kaikkien hakemuksessa mainittujen eläinlajien osalta täyttyä.

Aitauksiin ja ulkona pitoon liittyy myös eläinlajikohtaisia vaatimuksia, jotka tulee huomioida toiminnan ja tilojen suunnittelussa. Tilojen rakenteet tulee pitää kunnossa ja pinnat tulisi olla helposti puhtaana pidettävissä ja tarvittaessa desinfioitavissa.

Hakemuksen mukaan tila tuottaisi eläinperäisiä elintarvikkeita, maitoa ja lihaa yrityksen omaan, lähiravintoloiden ja suoramyöntikäyttöön. Alkutuotannon hygieniavaatimukset tulee huomioida tiloissa ja toiminnassa, samoin elintarvikelainsäädännön vaatimukset. Eläinperäisten elintarvikkeiden osalta tulee huomioida lainsäädännön edellyttämä näytteenotto elintarviketurvallisuuden varmistamiseksi. Elintarvikkeeksi käytettävien eläinten osalta teurastukseen ja sivutuotteisiin liittyvä lainsäädäntö tulee huomioida suunnitelmissa, samoin eläinten merkintävaatimukset ja jäljitettävyys.

Eläinten ruokintaan, rehujen säilytykseen sekä jaloittelutarhojen ja muiden pitoaikaisten puhdistukseen tulee kiinnittää erityistä huomiota, jotta voidaan ehkäistä tuhoeläinten erityisesti rottien, karpästen ja lintujen lisääntyminen alueella.

Toiminnan laajentuessa on erittäin tärkeää toteuttaa jatkuvasti kattavaa tuhoeläintorjuntaa. Terveystarkkailuun on tullut kesästä 2020 alkaen useampia

yhteydenottoja liittyen rottahavaintoihin Tammelassa, joten tuhoeläintorjunnan tehostaminen koko alueella on nyt erityisen tärkeätä.

Virkaeläinlääkärit valvovat eläintilalla sivutuotelain, eläinsuojelulain ja eläintautilain mukaista toimintaa. Lisäksi alkutuotannon (elintarvikelain) osalta toiminnan valvonta kuuluu virkaeläinlääkäreille. Toiminnassa on noudatettava maaja metsätalousministeriön alkutuotannolle asettamia vaatimuksia.

Lannanlevitys ja muu toiminta tulee järjestää siten, ettei se aiheuta kohtuutonta haittaa alueen asukkaille tai vaaraa pohjaveden laadulle.

HAKIJAN VASTINE

Hakijan 19.4.2021 toimittamassa vastineessa sanotaan mm. seuraavaa:

Muistutuksen valokuvaliitteessä näkyvä avoinna oleva ovi (Vekkiläntien puolella), ei ole se ovi mikä on määrätty voimassa olevassa luvassa pidettäväksi kiinni (eläinsuojan eteläpäädyssä). Kuvissa näkyvät ruokintahäkit eivät ole kiinteitä ruokintapaikkoja vaan nimenomaan siirtyvä ruokintapaikka. Viranomaisilla on eläinmäärien tarkistamiseen käytössä sähköiset eläinrekisterit.

YMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN RATKAISU

Ympäristölautakunta myöntää ympäristönsuojelulain (527/2014) 39 §:n mukaisen ympäristöluvan Liinaharja Oy:lle hakemuksen, hakemuksen täydennysten ja seuraavien lupamääräysten mukaisesti toteutettuna.

Vastaukset lausuntoon ja muistutuksiin

Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymän lausunto on huomioitu lupamääräyksissä 2, 5, 7, 8, 9 ja 10. Muistutukset on huomioitu lupamääräyksissä 3, 7, 8, 9 ja 10.

Lupamääräykset:

1. Toiminnanharjoittaja

Toiminnalle on nimettävä vastuuhenkilö toiminnan asianmukaista hoitoa ja siihen liittyvää toiminnan seuranta ja tarkkailua varten. Vastuuhenkilön nimi ja yhteystiedot tulee toimittaa kirjallisesti kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle mikäli ne vaihtuvat hakemuksessa ilmoitetusta. Toiminnan vastuuhenkilö vastaa siitä, että alueella toimivat työntekijät ja mahdolliset aliurakoitsijat ovat selvillä ympäristönsuojeluun ja ympäristöluvan lupamääräyksiin liittyvistä seikoista.

Toiminnanharjoittajan tulee olla riittävästi selvillä toimialansa parhaan käytettävissä olevan tekniikan kehittymisestä ja varauduttava sen käyttöönottoon.

Perustelu:

Toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi tietoinen toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä

haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Viranomaisella tulee olla toiminnan valvomiseksi tiedossaan toiminnan yhteyshenkilö, jolta saa tietoja toiminnasta ja sen ympäristövaikutuksista. Toiminnassa tulee käyttää parasta käyttökelpoista tekniikkaa ja noudattaa ympäristön kannalta parhaita työmenetelmiä.
(YSL 6, 8, 20, 53 ja 170 §, JäteL 141 §)

2. Eläinmäärä

Tilalla oleviin eläinsuojiiin saa sijoittaa tuotantoeläimiä kerrallaan enintään 42,5 eläinyksikköä laskettuna YSL liitteen 3 mukaan. Tilalla voi olla seuraavia eläimiä: lampaita, nautoja, hevosia, poneja ja kanoja sekä sikoja, vuohia, kalkkunoita ja ankoja.

Eläinmäärä ja -lajit voivat vaihdella edellyttäen, että lannantuotanto tai muut ympäristövaikutukset eivät ylitä edellä mainitun eläinmäärän lannantuotantoa ja ympäristövaikutuksia.

Perustelu:

Lupa on myönnetty hakemuksen mukaisesti. Ympäristölautakunta on harkinnut, että luvan myöntämisen edellytykset hakijan lupahakemuksessa esitetyille eläinmäärälle ovat olemassa niin, että eräistä naapurussuhteista annetun lain 17 §:ssä tarkoitettua kohtuutonta räsitusta tai haittaa ei synny. Eläinten ikä- ja lajijakaumakohtaiset määrät saattavat vaihdella kulloisenkin tuotantotilanteen mukaisesti sekä eläinaineksen uusimisen yhteydessä. Toimintaa tulee kuitenkin harjoittaa lupapäätöksen perusteena olevien eläinten yhteenlasketun eläinyksikkömäärän puitteissa siten, että lannantuotanto tai muut ympäristövaikutukset eivät ylitä mainittujen eläinmäärien yhteistä lannantuotantoa tai muita ympäristövaatimuksia. (YSL 49 ja 52 §)

3. Lannan varastointi

Toiminnassa syntyvä lanta on varastoitava vesitiiviissä kestokuivikepohjassa tai lantalassa. Tilalla oleva kuivalantala tulee pitää katettuna kiinteällä katolla (esim. peltikatolla). Lannan varastotilaa tulee olla kulloisenkin eläinmäärän mukaan laskettuna 12 kuukauden lannantuotantoa vastaava määrä nitraattiasetuksen liitteen 1 mukaan. Varastotilavuudesta voidaan vähentää laidunnuksen varastointitarvetta pienentävä osuus, enintään neljä kuukautta.

Toiminnanharjoittajan tulee huolehtia, että kestokuivikepohjasta ja lantalasta ei tapahdu ylivuotoja. Toiminnanharjoittajan on myös tarkkailtava kestokuivikepohjien ja lantalalan kuntoa säännöllisesti tyhjennysten yhteydessä. Mikäli rakenteissa tai toimintaan liittyvissä laitteissa havaitaan vaurioita, jotka voivat johtaa päästöjen syntymiseen, on puutteet korjattava välittömästi.

Lannan varastoinnin, käsittelyn, kuljettamisen ja hyödyntämisen tulee tapahtua siten, ettei lantaa pääse ympäristöön eikä naapureille aiheuteta kohtuutonta räsitusta. Lantalaan viety lanta tulee peittää turpeella tai muulla vastaavalla maatuvalalla materiaalilla. Vaihtoehtoisesti tuore lanta voidaan sijoittaa lantalassa olevan pinnaltaan jo kuivuneen lannan alle.

Tiet, joita on käytetty lannan kuljetukseen, on siistittävä mahdollisesti maastoon valuneesta lannasta. Vahingon tai onnettomuuden johdosta ympäristöön joutunut lanta on välittömästi korjattava talteen.

Perustelu:

Eläinsuojien pohjarakenteiden ja lannan varastointitilojen vesitiiveys on tarpeen pinta- ja pohjavesien pilaantumisen estämiseksi. Lannan varastotilavuusvaatimus sisältää eläinsuojien normaalit kuivikkeet ja mahdollistaa eläinten ikäjakaumakohtaisten määrien vaihtelun. Hakemuksessa on esitetty riittävästi lannan varastotilavuutta 12 kuukauden varastotarpeeseen nähden.

(YSL 52 ja 58 §, nitraattiasetus 4.2 § ja liite 1)

Kestokuivikepohjaa ja lantala koskeva tarkkailuvelvoite sekä mahdollisesti havaittujen vaurioiden välitön korjausvelvoite on annettu sen varmistamiseksi, ettei toiminnasta aiheudu suoraa valumia maaperään tai vesistöön. (YSL 5, 7, 20, 52 ja 62 §)

Lannan sisältämien hajuhaittoja aiheuttavien kaasujen muodostumista ja karpäshaittaa voidaan vähentää sillä, että lantalassa olevan lannan pinta kuivahtaa. Samalla edesautetaan lannan maatumista.

(YSL 52 §, NaapL 17 §)

Lantaa on käsiteltävä siten, ettei siitä aiheudu pinta- tai pohjavesien pilaantumista, terveyshaittaa tai haittaa yleiselle viihtyvyydelle.

(YSL 6, 16, 52 ja 62 §, NaapL 17 §)

4. Kestokuivikepohjan ja lantalan tyhjennys

Kestokuivikepohjat ja lantala tulee tyhjentää vuosittain. Lannan kuormaus on tehtävä tiivispintaisella alustalla.

Perustelu:

Lantavaraston vuosittaisella tyhjentämisellä varmistetaan varaston hyötytilavuuden säilyminen suunnitelmien mukaisena. Samalla rakenteet voidaan tarkastaa mahdollisten vaurioiden havaitsemiseksi.

(YSL 6, 16, 52 ja 62 §, NaapL 17 §)

5. Lannan hyödyntäminen

Lanta tulee ensisijaisesti hyödyntää lannoitteena pellolla. Toiminnanharjoittajalla tulee olla jatkuvasti käytettävissä lannanlevitykseen soveltuvaa peltoalaa eläinmäärään nähden riittävästi. Lannan levitysalatarve lasketaan eläinsuoja-asetuksen liitteen 2 taulukon mukaan. Hakemuksen mukaiselle enimmäiseläinmäärälle tarvitaan levitysalaa noin seitsemän hehtaaria.

Lantaa voidaan luovuttaa käsiteltäväksi myös ympäristöluvan omaavaan laitokseen. Mikäli lantaa luovutetaan, toiminnanharjoittajan on edellytettävä sopimuskumppaneilta tässä luvassa lannanlevityksestä annettujen määräysten noudattamista.

Peltopinta-alassa tulee lisäksi ottaa huomioon talousvesikaivojen, valtaojien ja vesistöjen varsille jätettävien suojavyöhykkeiden/-kaistojen vaatimat pinta-alat sekä noudattaa eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta koskevan valtioneuvoston asetuksen (1250/2014) määräyksiä. Levityksessä tulee huomioida myös maaperän viljavuus, viljeltävän kasvin ravinnetarve sekä lannan typpi- ja fosforipitoisuus.

Toiminnanharjoittajan on tehtävä kestokuivikepohjan ja lannan typpi-analyysi viiden vuoden välein.

Perustelu:

Peltoalavaatimus perustuu lannan keskimääräiseen fosforisisältöön sekä peltoviljelykasvien keskimääräiseen fosforilannoitustarpeeseen. Lannanlevitysalavaatimus perustuu kotieläintalousohjeeseen, jonka mukaan laskentaan käytetään eläinsuoja-asetuksen liitteen 2 mukaista taulukkoa. Hakemuksen mukaan hakijalla on riittävästi peltoalaa lannan levitystä varten sekä ylilannoituksen ja ravinteiden huuhtoutumisriskin ehkäisemiseksi. (YSL 52 ja 58 §, nitraattiasetus)

Lannan ravinnesisältö on tunnettava, jotta lannan sisältämät ravinteet voidaan huomioida lannoitussuunnitelmissa ja siten ehkäistä myös vesien pilaantumista. (YSL 6 §)

6. Pohjavesien suojelu

1- ja 2-luokan pohjavesialueilla lannan levitys on kielletty varsinaisella pohjaveden muodostumisalueella. Levitystä tulisi välttää suojavyöhyke-alueella eli pohjavesialueen ulkorajan ja varsinaisen muodostumisalueen välisellä vyöhykkeellä. Mikäli lantaa levitetään suojavyöhyke-alueelle, tulee toiminnanharjoittajan esittää pelloilta valuvien vesien tarkkailusuunnitelma ympäristönsuojeluviranomaisen hyväksyttäväksi hyvissä ajoin ennen lannan levityksen aloittamista.

Lantaa levitettäessä on talousvesikaivojen ympärille jätettävä maaston korkeussuhteista, maalajista ja kaivon rakenteesta riippuen 30–100 metriä leveä suoja-alue, jolle lantaa ei levitetä.

Perustelu:

Toiminnanharjoittaja on aina vastuussa siitä, ettei YSL 17 §:n tarkoittama pohjaveden pilaantumista tapahdu. Lannan käyttö lannoitteena pohjavesialueilla, varsinkin pohjaveden varsinaisella muodostumisalueella sekä lannan levitys talousvesikaivojen lähiympäristössä aiheuttaa pohja- tai kaivovesien pilaantumiseriskin. (YSL 17 ja 52 §)

Talousvesikaivojen suojaetäisyydet perustuvat nitraattiasetuksen mukaisiin suoja-alueiden leveyksiin. (YSL 17 ja 52 §, nitraattiasetus 10.9 §)

7. Jaloittelutarhat

Jaloittelutarhoihin kertynyt lanta on poistettava säännöllisesti ja vietävä lantalaan (kts. lupamääräys nro 3). Jaloittelutarhojen pintamaakerros tulee vaihtaa tarvittaessa.

Jaloittelutarhassa sijaitsevien ruokintapaikkojen tulee olla sellaisia, etteivät ne liety ja että niille kertyvä lanta on mahdollista poistaa. Suunnitelma ruokintapaikkojen kunnostamisesta on esitettävä ympäristönsuojeluviranomaisen hyväksyttäväksi kuuden kuukauden kuluessa tämän luvan lainvoimaiseksi tulosta.

Perustelu:

Jaloittelutarhat ja erityisesti niillä sijaitsevat ruokintapaikat tallautuvat ja liettyvät, jolloin riski ravinteiden kulkeutumisesta maaperään ja vesistöön kasvaa. Jaloittelutarhoissa ei ole mahdollista siirtää ruokintapaikkaa niin usein, että tarha pysyisi kasvipeitteisenä. Tästä syystä ruokintapaikka tulisi olla sellainen ettei se liety. Ruokintapaikan ei kuitenkaan tarvitse olla vesitiivis, koska jaloittelutarhan hulevedet johdetaan käsittelyyn. Eläinsuojien yhteydessä olevien jaloittelutarhojen ruokintapaikkojen ei tarvitse olla myöskään katettuja. (YSL 7, 16, 20, 52 ja 54 §, nitraattiasetus 7.6 §)

8. Laiduntaminen

Laiduntavien eläinten tiheys ei saa ylittää laitumena käytetyn alueen maaperän ja kasvillisuuden kestävyyttä. Laitumella juotto- ja ruokintapaikka on perustettava siten, että ympäristön liettyminen ja maaperän eroosio on mahdollisimman vähäistä.

Eläinten pääsy laidunalueen ulkopuolelle tulee estää riittävän kestävällä aidalla. Tilapäislaitumien aidat voivat sijaita lyhytaikaisesti, enintään viikon kerrallaan, tien ja pyörätien pientareella, kuitenkin niin, että tien ja pyörätien hoito ja kunnossapito on mahdollista.

Rantaan rajoittuville laitumille ei saa järjestää lisäruokintaa. Eläinten pääsy veteen on estettävä. Eläimet saavat laiduntaa ranta-alueen terveleppälehdoissa kesänaikana, eläimet eivät saa päästä rantatörmän yli hiekkarantaan asti vaan pysyvät kasvillisuuden peittämällä alueella. Rantaan rajoittuvilla laitumilla on aitauksin huolehdittava siitä, että eläimet eivät pääse viittä metriä lähemmäksi tilan naapurikiinteistöjen rajoja, ellei naapurikiinteistön omistaja anna siihen lupaa.

Perustelu:

Laiduntamalla eläimet voivat toteuttaa lajinomaista käyttäytymistään. Samalla ne ylläpitävät luonnon monimuotoisuutta ja avointa maisemaa. Laiduntaminen on toteutettava siten, että pintavesien pilaantumisen vaara on mahdollisimman vähäinen eikä pohjavesien pilaantumisvaaraa synny. Perinnebiotooppina järven rantaniittyyn kuuluu olennaisesti laidunnus. Eroosion syntymistä ehkäistään kiinnittämällä huomioita juotto- ja ruokintapaikkojen sijoitteluun ja niiden riittävän usein tapahtuvaan siirtoon. (YSL 7, 17, 20, 49 ja 52 §)

9. Haju- ja viihtyisyysaitat

Muualla kuin jaloittelutarhoissa ja laitumilla sijaitsevien eläinten kulkuväylien tulee olla päällysteeltään sellaisia, että väylät eivät liety ja väylille kertyvä lanta voidaan poistaa.

Lannan levitysajankohtaa valittaessa tulee ottaa huomioon ympäristö-viihtyisyystekijät ja naapureille mahdollisesti aiheutuva hajuhaitta. Lannan levitystä asutuksen läheisyydessä tulee välttää yleisinä pyhä- ja juhlapäivinä.

Eläinsuojan kaakkoiskulmasta alkaen eteläänpäin, Vekkiläntien ja jaloittelutarhan nro 3:n välissä tulee olla noin kaksi metriä korkea ja noin 35 metriä pitkä umpinainen aita. Aidan lisäksi tien vieressä on oltava puita tai muuta kasvillisuutta siten, että ne eivät kuitenkaan haittaa Vekkiläntien hoitoa ja kunnossapitoa.

Perustelu:

Eläinsuojan lähiympäristössä on asutusta, joten hajuhaitan ehkäisemiseen on kiinnitettävä huomiota. Rakenteellisin ja toiminnallisin keinoin voidaan vähentää hajua aiheuttavien yhdisteiden haihtumista itse eläinsuojassa ja lantalassa. (YSL 52 §, NaapL 17 §)

Kulkuväylät ja sisäänkäyntien edustat tallautuvat ja liettyvät, jolloin riski ravinteiden kulkeutumisesta maaperään ja vesistöön kasvaa. Tiivispohjaisilta alueilta niille kertyvä lanta on mahdollista poistaa. (YSL 52 §)

Vaikka levityksen aikainen hajuhaitta on lyhytaikaista eikä sen sellaiseenaan voida katsoa aiheuttavan kohtuutonta räsitusta, tulee haju- ja viihtyvyshaittaa pyrkiä vähentämään sellaisina ajankohtina, jolloin haitta on ilmeinen. (YSL 52 §, NaapL 17 §)

Viihtyisyysyistä aidasta sekä puu- tai pensaskasvillisuudesta muodostuva näkösuoja on tarpeen. Eläinsuojassa sijaitsevan pihaton oven kiinnipitämisestä ei ole tarpeen määrätä, koska jaloittelutarhan nro 3 ja Vekkiläntien välissä on nykyään umpinainen aita. (YSL 52 §, NaapL 17 §)

10. Haittaeläinten ja kärpästen torjunta

Haittaeläinten kuten rottien esiintymistä on ehkäistävä mm. pitämällä tilakeskuksen alue siistinä ja estämällä haittaeläinten pääsy varastossa oleviin rehuihin. Haittaeläimiä on torjuttava säännöllisesti. Tarvittaessa kärpäshaittoja on vähennettävä käyttämällä ainakin kesä-aikana eläinsuojissa torjuntaan soveltuvia kemiallisia ja/tai biologisia keinoja.

Perustelu:

Eläinsuojan lähiympäristössä on asutusta, joten kärpäshaitan ehkäisemiseen on kiinnitettävä huomiota. Rakenteellisin ja toiminnallisin keinoin voidaan kärpästen lisääntymiselle otollisia olosuhteita tehokkaasti välttää. Haittaeläimien torjunta auttaa rehuhygienian ja yleisen viihtyvyyden ylläpidossa sekä ehkäisee eläinsuojan rakenteiden rikkoutumista. (YSL 52 §, JL 72 §, NaapL 17 §)

11. Melu

Lannan, eläinten ja rehujen kuljetukset tulee pyrkiä järjestämään arkipäivisin (ma-pe) klo 6-22 välisenä aikana.

Eläinsuojatoiminnasta aiheutuva melu ei saa ylittää lähimmissä häiriintyvissä kohteissa päivällä (kello 7.00 – 22.00) ekvivalenttimelutasoa 55 dB (L_{Aeq}), eikä yöllä (22.00 – 7.00) ekvivalenttimelutasoa 50 dB (L_{Aeq}), Meluavien laitteiden melupäästöt on mahdollisuuksien mukaan suunnattava asutuksesta poispäin.

Perustelu:

Melua koskeva lupamääräys on annettu naapureille aiheutuvan kohtuuttoman haitan välttämiseksi. Melutason raja-arvot perustuvat valtioneuvoston päätökseen melu tason ohjearvoista 993/1992. Määräys ei koske harvoin tai tilapäisesti käytettävien laitteiden aiheuttamia melupäästöjä. (YSL 6, 7 ja 52 §, VnP 993/1992 § 2, NaapL 17 §)

12. Jätteiden käsittely

Jätteet on varastoitava niin, etteivät ne aiheuta epäsiisteyttä tai ympäristön roskaantumista. Piha-alueet on pidettävä siistinä. Hyötykäyttöön kelpaavat jätteet on kerättävä erilleen ja toimitettava mahdollisuuksien mukaan hyötykäyttöön.

Vaaralliset jätteet on toimitettava asianmukaiset luvat omaavalle vastaanottajalle vähintään kerran vuodessa. Vaaralliset jätteet tulee varastoida niin, ettei niistä aiheudu maaperän tai pinta- ja pohjavesien pilaantumisvaaraa. Jätteiden avopoltto on kielletty.

Eläinjäte tulee toimittaa käsiteltäväksi eläinjätteen käsittelylaitokseen tai muuhun käsittelypaikkaan, jolla on lupa vastaanottaa kyseistä jätettä tai erityistilanteissa hävittää muulla kunnaneläinlääkärin hyväksymällä tavalla. Keräilyä odottava eläinjäte tulee säilyttää asianmukaisesti peitettynä ja haittaeläimiltä suojattuna tiivispohjaisella alustalla, josta valumavedet voidaan kerätä. Mikäli eläinjätettä varastoidaan tilalla normaalia keräilyauton odotusaikaa kauemmin (kolme vrk), varastoinnin tulee tapahtua tarkoitukseen soveltuvassa ja tarvittaessa kunnaneläinlääkärin hyväksymässä kylmävarastossa. Varaston tulee olla helposti puhdistettavissa ja desinfioitavissa. Varaston pesuvedet tulee kerätä umpisäiliöön tai asianmukaiseen käsittelyyn.

Perustelu:

Jäte on hyödynnettävä, jos se teknisesti on mahdollista ja jos siitä ei aiheudu kohtuuttomia lisäkustannuksia verrattuna muulla tavoin järjestettyyn jätehuoltoon. Jätteet on kerättävä ja pidettävä erillään jätehuollon kaikissa vaiheissa siinä laajuudessa, kuin se on terveydelle tai ympäristölle aiheutuvan vaaran tai haitan ehkäisemiseksi, etusija-järjestyksen tai jätehuollon asianmukaisen järjestämisen kannalta tarpeellista sekä teknisesti ja taloudellisesti mahdollista. (YSL 52 ja 58 §, JL 8, 13, 15 ja 28 §, JäteA 12 §)

Määräämällä jätteiden luovuttamisesta, halutaan varmistaa, että alueelta pois toimitettavia jätteitä ei luovuteta luvattomille jätteitä käsitteleville ja hyödyntäville laitoksille tai henkilöille. (YSL 58 §, JL 13 ja 29 §)

Tilalla kuolleiden eläinten raatojen ja muun eläinjätteen asianmukaisella hävittämisellä voidaan rajoittaa mahdollisten eläintautien leviäminen tilan ulkopuolelle ja tästä aiheutuvaa ihmisten ja eläinten terveyteen kohdistuvaa vaaraa. (YSL 52 ja 58 §, JL 13, 15 ja 28 §)

13. Jäte- ja hulevesien käsittely

Lypsykoneen pesuvedet voidaan käyttää sulan maan aikana puutarhan kasteluun. Muutoin ne on johdettava kunnalliseen viemäriin. Viemäriin ei saa johtaa pelkkää maitoa. Eläinsuojan pesuvedet tulee ottaa talteen umpisäiliöön tai imeyttää kuivikkeisiin. Pesuvedet voidaan levittää pellolle lannoitteeksi edellyttäen, että ne eivät sisällä ympäristölle haitallisia aineita. Säilörehupaalit tulee avata siten, että puristeneste imeytyy kuivikkeisiin.

Jaloittelutarhojen hulevedet tulee johtaa tarhojen eteläpuoleiseen ojaan ja siitä olemassa olevaan vesienkäsittelylaitteistoon. Oja ja laitteisto tulee pitää kunnossa ja huoltaa käyttöohjeen mukaan.

Perustelu:

Jätevesien johtamisesta ei saa aiheutua ympäristön pilaantumisen vaaraa. Määräyksellä ehkäistään jätevedenpuhdistamon toimintaa vaikeuttavien päästöjen syntyminen. Eläinsuojan pesuvesiä ei saa johtaa käsittelemättöminä ojaan tai muuhun uomaan vesien pilaantumisvaaran vuoksi. Jaloittelutarhojen sade- ja sulamisvesiä eli hulevesiä ei saa johtaa ympäristöön ilman käsittelyä. (YSL 16, 17, 49, 52 ja 67 §, YSA 42 §)

14. Polttoaineiden ja muiden kemikaalien säilytys ja säiliöiden tarkastus

Polttonestesäiliöiden kunto tulee tarkastaa vähintään 10 vuoden välein tai tarkastuksessa laadittuun pöytäkirjaan kirjatun määräajan puitteissa. Polttonestesäiliön täyttö- ja tankkausalueiden tulee olla tiivispohjaisia ja muotoiltu siten, että mahdolliset polttoainevuodot eivät voi valua maaperään. Säiliöiden läheisyyteen on varattava riittävä määrä imeytysainetta mahdollisen vuodon imeyttämistä varten.

Polttonestesäiliöt tulee varustaa ylitäytön ja lapon estävillä laitteilla. Yksivaippasäiliöt tulee suojata vähintään katoksella ja sijoittaa suoja-altaaseen, jonka tilavuus on vähintään 1,1 kertaa siellä olevan säiliön suurin nestetilavuus. Vaihtoehtoisesti voidaan käyttää kaksoisvaippasäiliöitä. Jos yksivaippaisessa säiliössä on sellainen suoja-allas mihin ei pääse sadevesiä, niin sitä ei tarvitse sijoittaa katokseen.

Muut vaaralliset kemikaalit on säilytettävä tarkoitukseen soveltuvassa varastopaikassa tiiviissä, suljetuissa ja asianmukaisesti merkityissä astioissa tiiviillä alustalla siten, että aineita ei voi päästä vahinkotapauksesakaan viemäriin tai ympäristöön. Kemikaalien, kuten torjunta- ja pesuaineiden, varastoinnissa ja käytössä tulee noudattaa kunkin valmisteen käyttöturvallisuusohjetta.

Perustelu:

Öljy ja muut kemikaalit aiheuttavat ympäristöön joutuessaan vakavan maaperän, pohjaveden ja muun ympäristön pilaantumisvaaran. Näin ollen on tarpeen kiinnittää erityistä huomiota niiden varastointiin. Vaikka tilalla ei tällä hetkellä ole polttonestesäiliötä, niin määräys on annettu siltä varalta, että tilalle hankitaan sellainen. (YSL 52 § ja 66 §)

15. Toiminta häiriötilanteissa

Poikkeuksellisista tilanteista (häiriötilanteet, vahingot, onnettomuudet), joista saattaa aiheutua merkittäviä päästöjä ympäristöön, on ilmoitettava viipymättä pelastuslaitokselle ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Toiminnanharjoittajan on ryhdyttävä välittömästi asianmukaisiin toimenpiteisiin häiriön poistamiseksi ja vahingon torjumiseksi.

Perustelu:

Poikkeuksellisiin tilanteisiin varautumalla voidaan vähentää vahinkojen määrää sekä rajoittaa niistä aiheutuvia haitallisia ympäristövaikutuksia. Poikkeavista tapahtumista ja onnettomuuksista tulee olla yhteydessä asiankuuluvaan tahoon avun ja ohjeiden saamiseksi sekä mahdollisten jatkotoimien toteuttamiseksi. (YSL 6, 7, 14, 15, 16, 17, 20, 52, 62, 123 ja 134 §)

16. Tarkkailu ja raportointi

Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa eläinsuojan toiminnasta. Vuosiyhteenveto edellisvuoden kirjanpidosta tulee toimittaa valvontaviranomaiselle (Forssan kaupungin seudullinen ympäristönsuojelu) ja/tai sähköisesti suoraan ympäristöhallinnon tietojärjestelmään vuosittain helmikuun loppuun mennessä. Raportin tulee sisältää vähintään seuraavat tiedot:

- maksimi eläinmäärästä eläinlajeittain edellisen vuoden aikana
- toteutuneista lantamääristä ja luovutuskohteista
- lannan varastointipaikoissa tapahtuneista muutoksista
- lannanlevitysalassa tapahtuneista muutoksista ja pellon vuokraus- ja lannan vastaanottosopimuksissa tapahtuneista muutoksista
- kuolleiden eläinten määristä, käsittelytavoista ja toimituspaikoista
- erillisistä tilalta toimitetuista jäte-eristä
- jaloittelutarhojen pintamaan vaihtamisesta
- häiriötilanteista tai muista poikkeuksellisista tilanteista

Kirjanpitotietojen tulee olla valvontaviranomaisen tarkastettavissa ja tietoja on säilytettävä tilalla vähintään kuusi vuotta.

Perustelu:

Kirjanpitovelvollisuus on annettu viranomaisen tiedonsaannin turvaamiseksi ja valvonnan järjestämiseksi. Sekä toiminnanharjoittajan että viranomaisen on pystyttävä seuraamaan, että toiminta vastaa suunniteltua toimintaa ja että toiminnassa noudatetaan ympäristöluvan

määräyksiä. Kirjanpitoa koskeva säilytysaika on tarpeen määrätä, sillä tietoihin voi olla tarpeen palata myöhemminkin. (YSL 62 § ja 172 §)

17. Toiminnan keskeyttäminen tai lopettaminen

Toiminnassa tapahtuvista muutoksista, toiminnan pitkäaikaisesta keskeytymisestä tai toiminnan lopettamisesta on ilmoitettava kirjallisesti kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Ympäristönsuojeluviranomainen voi tarvittaessa antaa määräyksiä liittyen yllä mainittuihin tilanteisiin.

Perustelu:

Toiminnassa tapahtuvista muutoksista on ilmoitettava riittävän ajoissa lupaa valvovalle ympäristötarkastajalle, jotta voidaan arvioida muutoksen vaikutuksia ympäristöön ja lupamääräysten muuttamisen tarvetta. Toiminnan loppuessa alue tulee saattaa sellaiseen kuntoon, että se ei haittaa alueen mahdollista uutta käyttöä. Toiminnan loppuminen ei saa aiheuttaa vesien tai maaperän pilaantumista. (YSL 52, 94, 170 ja 172 §)

LUPAHARKINTA JA RATKAISUN YLEISET PERUSTELUT

Kyseessä on naapuruussuhdelain (26/1920, NaapL) 17 §:n mukaisen mahdollisen kohtuuttoman rasituksen vuoksi myönnettävä ympäristölupa (YSL 27.2 § kohta 3).

Kyseessä on olemassa olevan toiminnan laajentaminen eli ympäristönsuojelulain 29 §:n 1 momentin tarkoittama toiminnan olennainen muuttaminen. Tämän vuoksi toiminnan laajentamisen osalta luvan myöntämisen edellytykset on tarkasteltu tässä päätöksessä.

Lupaa haetaan muutettavaksi eläinmäärän, jaloittelutarhojen, laidunnuksen, lannan keräämisen ja ovien auki pitämisen osalta.

Hakemuksen mukainen toiminta sijoittuu asemakaavassa museorakennusten korttelialueelle, jossa voidaan harjoittaa pienimuotoista maataloutta ja siihen liittyviä elinkeinoja. Toiminta ei sijoitu kaavamääräysten vastaisesti. Hakemuksen mukainen 42,5 eläinyksikköä, voidaan katsoa pienimuotoiseksi maataloudeksi, koska eläinyksiköihin perustuva ilmoitusmenettelyn raja on 250 eläinyksikköä.

Eläinsuojan toiminnassa hajua aiheutuu muun muassa lannan varastoinnista, käsittelystä ja levityksestä. Lupapäätöksessä on annettu lannanlevitystä ja varastointia koskevat lupamääräykset ja selvitetty, että toiminnanharjoittajalla on käytettävissä riittävä lannanvarastointitilavuus sekä peltoala lannanlevitykseen.

Eläinsuojan toiminnan laajentaminen annettuja lupamääräyksiä noudattaen ei vaaranna tavoitetilan saavuttamista vesistöalueella. Vesistökuormituksen vähentämiseksi on annettu määräykset muun muassa eläinsuojan pohjarakenteiden ja lannanvarastointitilojen tiiveydestä sekä lannan levittämisestä ja jaloittelutarhojen hulevesien käsittelystä.

Suojaetäisyydet lähimpiin naapureiden asuinrakennuksiin ovat riittävät, kun otetaan huomioon myös annetut lupamääräykset. Ottaen huomioon eläinsuojien eläinmäärä ja eläinsuojien sijaintipaikan ympäristö ja annetut lupamääräykset, toiminta ei todennäköisesti aiheuta terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolo-suhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutus-alueella eikä eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta. Ympäristöluvan myöntäminen ei edellytä, että toiminta olisi täysin hajutonta tai haitatonta.

Toiminnan sijoittamiselle ei ole kaavallista estettä. Toiminta ei sijoitu asemakaavan tai muidenkaan sijoitusmääräysten vastaisesti.

Kun toimintaa harjoitetaan tässä päätöksessä ja hakemuksessa esitetyllä tavalla ja noudatetaan annettuja määräyksiä, toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset sekä ne vaatimukset, jotka luonnonsuojelulaissa ja sen nojalla on säädetty.

Eläinsuojatoiminta täyttää hakemuksessa esitetyllä paikalla haetussa laajuudessa annettuja lupamääräyksiä noudattaen luvan myöntämisen edellytykset.

LUVAN VOIMASSAOLO JA LUPAMÄÄRÄYSTEN TARKISTAMINEN

Päätöksen voimassaolo

Päätös on voimassa toistaiseksi sen voimaantulopäivästä lukien. Toiminnan olennainen muuttaminen edellyttää uuden ympäristöluvan hakemista. (YSL 27 § ja 87 §)

Jos valtioneuvoston asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla tämän määräyksiä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava. (YSL 70 §)

Korvattavat päätökset

Tämä päätös korvaa lainvoiman saatuaan Tammelan ympäristölautakunnan 25.9.2002 § 102 myöntämän sekä Vaasan hallinto-oikeuden 15.9.2003 ja korkeimman hallinto-oikeuden 27.4.2005 muuttaman ympäristöluvan.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014, YSL)

Jätelaki (646/2011, JL)

Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920, NaapL)

Maa- ja metsätalousministeriön asetus lannoitevalmisteista (24/2011)

Valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (1250/2014, nitraattiasetus)
Ympäristönsuojeluasetus (713/2014, YSA)
Valtioneuvoston asetus ilmoituksenvaraisista eläinsuojista (138/2019, eläinsuoja-asetus)

LISÄKSI ON OTETTU HUOMIOON

Ympäristöministeriön ohje kotieläintalouden ympäristönsuojelusta
3.6.2021 (kotieläintalousohje)

MAKSUT JA NIIDEN MÄÄRÄYTYMINEN

Hakijalta peritään Tammelan kunnalle käsittelystä aiheutuvat kulut ympäristölautakunnan taksapäätöksen (ymla 27.5.2020 § 42) 1 §, 2 § ja 3 § mukaisesti. Taksan maksutaulukon mukaisesti YSL 27 §:n mukainen ympäristölupaa edellyttävä toiminta, josta saattaa aiheutua ympäristössä eräistä naapuruussuhteista annetun lain (26/1920) 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasiusta: 1 300 euroa.

Kohde lisätään valvontaviranomaisen valvontaohjelmaan ja sille määritetään riskiluokka. Toiminnan valvonnasta aiheutuvat maksut peritään luvan voimassaoloaikana ympäristönsuojeluviranomaisen taksan ja valvontasuunnitelman sekä -ohjelman mukaisesti erikseen.

PÄÄTÖKSEN ANTAMINEN

Päätös annetaan 7.7.2021.
Kuulutuksen julkaisupäivä 7.7.2021
Päätöksen tiedoksisaantipäivä on 14.7.2021

LUPAPÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös Liinaharja Oy

Jäljennös päätöksestä

Tammelan kunnanhallitus (sähköisesti)
Hämeen ELY-keskus (sähköisesti)
Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymä (sähköisesti)

Ilmoitus päätöksestä

Asianosaiset, joille on lähetetty tiedoksianto hakemuksesta.

Ilmoittaminen ilmoitustaululla

Tästä päätöksestä kuulutetaan Tammelan kunnan ja Forssan kaupungin internet-sivuilla.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen haetaan muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen tiedoksisaannista sitä määräaikaan lukematta. Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä (7.) päivänä päätöksen antopäivästä 7.7.2021. Viimeinen valituspäivä on 13.8.2021. Valitusosoitus on liitteenä. (YSL 190 ja 205 §)